

<div><div></div>خبر</div>
<p>بازگشت «عقلانیت» و «اخلاق» به سیاست</p>
<p>ادامه از صفحه یک</p>
<p>این درحالی‌است که «در ماه‌های گذشته، مسئولان دولتی در گزارش‌ها و اظهارنظرهای خود، نسبت به افزایش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و رشد فقر در کشور، هشدار داده‌اند. بر اساس آمارها از نظر شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی زمینه‌ساز فقر درآمدی و فقر قابلیت‌ی (محرومیت از زیرساخت‌های اساسی از جنبه‌های مختلف آموزش، بهداشت، درمان و…) دست‌کم بیش از ۵۰ درصد خانوارهای مناطق کشور به‌ویژه در سیستان و بلوچستان، کردستان و شمال خراسان مشمول گروه‌های کم‌درآمد اول تا سوم هستند. از نظر توزیع جغرافیایی فقر در کشور، مطالعات حاکی از آن‌است که استان‌های مرزی گرفتار فقر بیشتری بوده و در نقاط حاشیه‌ای کشور، میزان فقر بیشتر و توزیع آن، نامتوازن‌تر است.</p>

علاوه براین، آمارهای رسمی از توزیع درآمد و بودجه خانوار نیز بیان‌گر افزایش شکلاف درآمدی و نابرابری اقتصادی در کشور است. بر پایه آمارهای رسمی، حداقل ۲۶درصد خانوارهای شهری ایران فاقد شغل یا منبع درآمدی مشخص هستند. برآوردها هم‌چنین نشان‌می‌دهد در سال ۱۳۸۲ خط فقر ماهانه برای هر نفر ۹۱هزار تومان بود، یعنی یک خانواده ۴نفره، ماهانه ۳۶۴ هزار تومان درآمد نیاز داشت تا شامل افراد زیرخط‌فقر نشود، اما این رقم در سال ۱۳۹۲ ماهانه به ازای هر نفر به ۷۱۴هزار تومان رسید. یعنی همان خانواده ۴نفره‌ای که در سال ۸۲ یا ۸۳ به۲۶۴هزار تومان زندگی عادی داشت، در سال ۹۲ به ۲ میلیون و ۸۵۶ هزار تومان نیاز داشت تا سطح زندگی عادی خود را حفظ کند. در نتیجه خط فقر از سال ۸۲ تا ۹۲ با رشدی ۵/۶درصدی مواجه بوده است. به طور کلی مطالعات نمایانگر این امر است که طی سال‌های ۸۲ تا ۹۲ کشور با روند کاهش فقر روبه‌رو بود، و اما از سال ۸۴ به این سو، فقر روند افزایشی به خود گرفته است و اگر چه آثار روانی پرداخت یارانه نقدی در سال ۸۸ به مدت یک سال روندی کاهش به فقر می‌دهد، اما پس از گسترش آثار تورمی آن، تا پایان دوره دوم ریاست جمهوری یعنی تا سال ۹۲ که به واسطه سیاست‌های دولت جدید با کاهش اندک فقر روبه‌رو هستیم، این روند دوباره سیر صعودی به‌خود گرفت. دکتر حسین راغفر و همکاران‌اش در پژوهشی، رابطه فقر و رشد اقتصادی را در ۴ برنامه توسعه اقتصادی بررسی کرده‌اند. نتایج این پژوهش که در شماره شانزدهم «مطالعات اقتصادی کاربردی ایران» منتشر شده، نشان‌می‌دهد که در پایان برنامه چهارم توسعه ۳۰درصد جمعیت ایران زیرخط‌فقر بودند. برپایه یافته‌های این پژوهش، متوسط نرخ سرشمار جمعیت زیر خط‌فقر در طول برنامه‌های توسعه به صورت میانگین ۲۰درصد بوده و سهم خانوارهای فقیر از درآمد کل تنها ۱۲درصد برآورد شده است. این در حالی است که سهم جمعیت غیرفقیر از درآمد کل ۸۷درصد است.

گزارش‌ها هم‌چنین از وارونه شدن فقر از روستاها به شهرها و شکل‌گیری پدیده‌های همچون «شهری شدن فقر»، «زنانه شدن فقر» و «سالمندی شدن فقر» حکایت دارد. در همین راستا، آمارها بیانگر این موضوع است که میزان معیشت خانوارهای شهری در حال فاصله گرفتن بیش از پیش از میزان درآمد آنها است. در ابتدای سال جاری نیز گزارش‌ها نشان از فاصله گرفتن دستمزدها از نرخ تورم در طول یک دهه اخیر داشته است. نتایج تحقیقی که دی ماه ۹۴ توسط پژوهشکده آمار ایران منتشر شده نشان می‌دهد که حداقل هزینه زندگی یک خانوار ۵ نفره در تهران، ۵ برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار است. هم‌چنین براساس آمارهایی که خانه کارگر ارائه داده است، درحالی‌که حداقل معیشت در ایران در دوره زمانی سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ افزایش ۴ برابری را تجربه کرده، در همین دوره زمانی، دست‌مزدها رشد ناچیز ۷/۳درصدی را دارا، بوده‌است. تجزیه و تحلیل آماری حاکی از آن‌است که حداقل دست‌مزد تعیین شده حتی کفاف تأمین نیمی از هزینه معیشت خانوارها را بر اساس حداقل دست‌مزد هم، نمی‌دهد. درحالی‌که در سال ۱۳۸۵، حداقل دست‌مزد می توانست ۴۱درصد حداقل معیشت یک خانوار را تأمین کند؛ این رقم در سال ۱۳۹۲ به ۳۳/۹درصد کاهش یافت.

هر چند این نسبت در سال‌های پیش از آغاز دهه ۹۰ رو به بهبود بود، اما به واسطه تحریم‌های بین‌المللی و اجرایی شدن نادرست قانون هدمندی یارانه‌ها، فاصله مزد و معیشت مجدداً افزایش قابل توجه‌ا را تجربه کرد. افزایش ۲۵درصدی دستمزد در سال ۱۳۹۳ اگرچه سبب بهبود اندک شرایط شد - به طوری که حداقل مزد می‌توانست ۷/۳۵درصد هزینه‌های یک خانوار را تأمین کند- اما روند کلی یک دهه اخیر حاکی از فقیرتر شدن خانوارهای کارگری است.

حاشیه‌نشینی در شهرها به‌ویژه کلان‌شهرها مسئله دیگری‌است که به‌سیسمای فقر در کشور، دامن می‌زند. شهرهای کشور چیزی حدود ۵۵هزار هکتار اسکان غیربومی یا جمعیتی نزدیک به ۱۲ میلیون نفر ساکن را- که ۲۰درصد جمعیت شهری کشور را به‌خود اختصاص می‌دهد- در حاشیه‌خود جای‌داده‌اند. این مسئله، زمانی نگران‌کننده‌تر است که بدین‌در حاشیه شهرهای بزرگی چون مشهد، شیراز، اهواز و زاهدان دسترسی به زیرساخت‌های چون خانه بهداشت و مدرسه به‌مراستب از روستاها، پایین‌تر است. در یک جمع‌بندی کلی باید گفت آمارها و وضعیت عمومی جامعه، از منظر شاخص‌های فقر و رفاه اجتماعی، نشان می‌دهد که فقر و روند رو به‌ترتاید آن در حال تبدیل‌شدن به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های اجتماعی و امنیتی ایران است.» بدون وجود فضایی امن و آزاد که در آن کارشناسان می‌توانند علل این معضلات و مسائل را بررسی کرده و در نهایت سیاست‌گذاری کنند، چگونه می‌شود این مشکلات را برطرف کرد؟

پایتخت

۱-عقل در سیاست، حسین پشیری، به ص ۴۱و ۴۲
۲- نورعلی ونه، باسر(۱۳۹۵)، ماهنامه دیده بان امنیت ملی، شماره ۵۰، خرداد ۱۳۹۵

🗞️ **گروه سیاسی** - بسیاری در ایران، خاورمیانه و

اروپا چشم انتظار تصمیم ترامپ پیرامون ماندن یا خروج از برجام هستند. ترامپی که در مبارزات انتخاباتی خود، برجام را «بدترین» توافق در تاریخ آمریکا می‌نامید، همین که بر صندلی ریاست جلوس کرد، خواست برجام را برهم بزند اما لابد ایسن توافق آنقدری محکم بود و خروج یکجانبه آمریکا آنقدری هزینه بر می‌داشت که مشاورانش توصیه کردند چنین نکند. او هم مجبور شد سند پایبندی ایران به برجام را دو بار بااگره امضا کند تا آمریکا همچنان در برجام باقی بماند. اما نوبت به تأیید سوم که رسید، از امضای آن خودداری کرد و تصمیم را به کنگرس سپرد. گویا در طول سه ماهه گذشته، کنگره هم در مجموع چندان تمایلی به مداخله مستقیم به این پرونده از خود نشان نداد و حالا باز هم این ترامپ است که باید تصمیم بگیرد آمریکا در برجام باقی بماند یا خیر. برخی گمانه‌ها حاکی است که ترامپ سند پایبندی ایران به برجام را امضا خواهد کرد، اما شرطی برای تداوم آن تعیین می‌کند. ایلنا به نقل از رویترز گزارش کرده است که برخی مشاوران ترامپ از او خواسته‌اند تعلق تحریم‌ها علیه ایران در چارچوب توافق هسته‌ای را تمدید کند. طبق این گمانه‌ها، ترامپ قصد دارد تداوم اجرای برجام به تجدیدنظر ایران در موضوعاتی خارج از کارشناسان چنین امری به معنای نقض برجام و خروج آمریکا از برجام خواهد بود. توان موشکی ایران، مباحث حقوق بشری و سیاست‌های منطقه‌ای ایران از جمله این موضوعات است. قاسم مجبعلی، دیپلمات سابق کشورمان به ایلنا می‌گوید: «معیّد می‌دانم آمریکا تصمیمی به خروج کامل از برجام بگیرد بلکه آنها تلاش می‌کنند ضمن حضور در توافق هسته‌ای، آن را تکمیل کنند. یعنی تلاش می‌کنند تا زمان محدودیت‌های ایران را افزایش داده و تهران را مجبور به پذیرش تعهدات بیشتر و بازرسی‌های گسترده‌تری کنند.» مجبعلی می‌افزاید: «از سویی دیگر کاخ سفید به دنبال تسری دادن این محدودیت‌ها و افزایش تعهدات ایران به مسائل دیگر هستند. فعالیت‌های منطقه‌ای ایران و مسائل موشکی است.»

🗞️ **آمریکای تنها**

در این میان البته ایران علاوه بر روسیه و چین، حمایت انگلیس، آلمان و فرانسه را دارد. همین‌چندی پیش ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان به بروکسل سفر کرد تا باز هم این پیام به آمریکا ارسال شود که اراده خروج از برجام، تحت حمایت هیچ از اعضای دیگر ۱+۵ نیست. به گزارش ایلنا، پنجشنبه گذشته،

سیاست

ایران و اروپا در انتظار تصمیم ترامپ برای ماندن یا خروج از برجام

آیا آمریکا تنهاتر می‌شود؟



«فدریکا موگ‌رینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در نشست مشترک با «ژیکمار گابریل»، «ژان ایو لودریان» و «بوریس جانسون» وزرای خارجه آلمان، فرانسه و انگلیس که بعد از دیدار با «محمدجواد ظریف» وزیر خارجه ایران برگزار شد، تأکید کرد که اروپا مصمم به حفظ برجام است. او افزود تصمیمی که مورد انتقاد «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهوری آمریکا قرار گرفته است، نتیجه‌بخش بوده و در حال کار کردن است. گابریل نیز در این‌باره گفته است که برجام باید حفظ شود. او همچنین گفت که باید دو مساله را از هم جدا کنیم: باید توافق هسته‌ای با ایران را حفظ کنیم و نقش دشواری که ایران در منطقه بازی می‌کند. بوریس جانسون نیز پیش از آغاز این نشست، از توافق هسته‌ای با ایران، به عنوان «توافقی کلیدی که جهان را امن‌تر کرده است» نام برد.

🗞️ **تلاش برای حفظ بلوک قدرت**

اما گرچه اروپا مدام در حال ارسال این پیام به

آمریکا است که از برجام حمایت می‌کند و این کشور نباید اجرای برجام را به سایر موضوعات موکول کند، مارکون، رئیس جمهوری جوان فرانسه پادرمیان ماجرا شده است تا مواضع آمریکا را به اروپا نزدیک کند و همچنان بلوک قدرت آمریکا و اروپا در یک موضوع مهم جهانی مانند برجام یکدست باقی بماند. به گزارش ایلنا به نقل از رویترز، کاخ الیزه، پنجشنبه این تنها به مسئله ایران و برجام منحصر نمی‌شود بلکه مسائل و موضوعات دیگری هم در وجود دارد. این اختلافات میان کشورهایی مانند فرانسه، آلمان و بریتانیا با ایالات متحده به حد جنگ لفظی رسیده و دول اروپایی مکررا اعلام کرده‌اند که ایران به تعهدات گذشته اعلام کرد «مانوتل مارکون» رئیس‌جمهوری فرانسه طی تماسی تلفنی با «دونالد ترامپ» همتای آمریکایی خود، بر لزوم پایبندی همه طرف‌ها در توافق هسته‌ای ایران (برجام) تأکید کرد. الیزه تصریح کرد، اماوتل مارکون در جریان تماس تلفنی خود با دونالد ترامپ بر عزم فرانسه برای اجرای دقیق این توافق و همچنین بر اهمیت رعایت آن توسط همه طرف‌های امضاکننده این توافق، تأکید کرد. در همین حال، کاخ سفید اعلام کرده که دونالد ترامپ در این گفت‌وگوی تلفنی، ایران را به تلاش برای بی‌ثبات

علی مطهری: آستان قدس، بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی باید مالیات بدهند

داشت اما به طور کلی نظر شهید مطهری بر این بود که روحانیت شیعه نباید دولتی شود آن‌ها باید در کنار مردم باشند.»
مطهری با یادکردن از سخنان بنیان‌گذار جمهوری اسلامی، می‌گوید: «ایشان به‌شدت هشدار می‌داد که نظامیان باید از سیاست خارج شوند. یکبار یکی از فرماندهان سپاه درباره اتفاقی در مجلس اظهارنظر کرد.دوبد. امام با تندی گفت به سپاه چه مربوط که در مجلس چه‌می‌گردد؟ لذا مصلحت کشور، سپاه و سایر نظامیان اقتضا می‌کند که وارد سیاست نشوند. معنی ندارد که سپاه در مورد انتخابات، سیاست خارجی، برجام یا این‌که مذاکره کنیم یا نه، وارد شود. مصلحت نظامی‌ها چنین اقتضایی را ندارد. اما متأسفانه امروز نظامی‌ها وارد سیاست شده و عملکردی دارند.»
مطهری در ادامه اظهار کرد: «مسئله دیگر تعیین تکلیف نهادهای زیر مجموعه رهبری از قبیل ستاد اجرایی فرمان امام و بنیاد مستضعفان است که این‌ها بعد از سرنگونی حکومت شاه و تعیین و تکلیف اموال به‌طورموقت ایجاد شدند، اما امروز به‌شکل کنترل و ترانس‌های اقتصادی در آمدند و بخشی از اقتصاد کشورند و باید اصلاح‌بخشند؛ جز این راه، راه دیگری نداریم. هر کسی یا نه‌نهادی که در آمدی دارد باید مالیات بدهد، معنی ندارد که بگوییم آستان‌قدس معاف از مالیات‌است.»

«در مجلس هم گفتیم یکی از آفت‌های این مسئله این‌است که ممکن‌است عده‌ای تصور کنند با دو تظاهرات می‌توانند تصمیمات را تغییر دهند.»

مطهری در باب به‌رسمیت شناخته‌شدن حق اعتراض می‌گوید: «امروز ما یک گام با از فراتر گذاشته‌ایم. سال ۸۸ کسی جرات نمی‌کرد، اما امروز میبینیم هم اصولگرایان و هم اصلاح‌طلبان حق اعتراض را قبول دارند اما اصلاح‌طلبان هم‌موقع هم می‌گفتند. باید اعتراض را در جمهوری اسلامی به‌رسمیت بشناسیم و این به‌معنی براندازی و مخالفت با ولایت‌فقیه نیست. ما هم مانند بقیه کشورها باید اجازه دهیم مردم در یک فضا و مکان مناسب کار خود را انجام‌دهند. نباید از شعار دادن مردم و توهین مردم به مقامات بترسیم.»

علی مطهری در بخش دیگری از سخنرانی خود نکته‌ای را از شهید مطهری نقل می‌کند: «روحانیون نباید بست اجرایی دولتی بگیرند مگر در شرایط اضطرار.»
مطهری ادامه می‌دهد: «این که روحانیت را مسئول توزیع مرغ و تخم‌مرغ و گوشت کنیم، کار درستی نیست روحانیت باید به‌کار خودش بپردازد. یاد ما، مردم هاشمی رفسنجانی مخالفت می‌کرد که اگر ما نپذیریم به‌جای ما داریوش فروهر بود؟ البته مرحوم هاشمی فرد استثنایی بود که مغز اقتصادی و قدرت مدیریت اقتصادی

آگاهی‌بخشی کرد و اجازه نداد این اتفاق بیفتد و در نهایت پیروز شد. بلاخره صحنه جامعه را برگرداند و عوض کرد و کاری کرد که جریان حاکم در سال ۹۲ کنار رفت.
نائب رئیس‌مجلس شورای اسلامی ادامه داد: «باید برداشت درستی از اصل ولایت فقیه، داشته باشیم. ولایت فقیه تعطیلی عقل نیست که یک‌نفر فکر می‌کند و بقیه عمل می‌کنند؛ بلکه همه باید فکر کنند و همه عمل کنند و در نهایت حکم ولایت‌فقیه ملاک باشد؛ لذا جایی که خطایی رخ میدهد باید حرف‌مان را بزنیم. این‌نیست که صرفا ساکت باشیم و تملق و چاپلوسی کنیم.»

او در ادامه بااشاره به نامه مرحوم هاشمی به رهبری، آن را سند افتخاری در سال ۸۸ دانست و از این گفت که «در شرایط امروز و بعد از حوادث اخیر، مجلس و دولت نباید حالت انفعال پیدا کنند» او ادامه می‌دهد: «اگر لازم است فعلا قیمت بنزین افزایش یابد و از این منبع اصلاحات اقتصادی انجام شود. این‌طور نباشد که بعد از چندتا شلوغی همه بگویند بنزین افزایش پیدا نمی‌کند و یارانه کسی قطع نمی‌شود.»
مطهری از فضای حاکم در دولت و مجلس می‌گوید و معتقد است که «این فضا، فضای خوبی نیست؛ زیرا انفعالی عمل می‌کنند.» او در همین بخش از اظهارات خود می‌گوید:

🗞️ **گروه سیاسی** - «حزب هم مزایا و هم معایبی دارد و البته مزایای آن‌ها به معایب می‌چربد.»
ولایت فقیه تعطیلی هاشمی رفسنجانی به رهبری در سال ۸۸ سند افتخاری‌است»
«متأسفانه امروزه نظامی‌ها وارد سیاست شده و عملکرد حزبی دارند.»
«هر کسی یا هر نهادهی که در آمدی دارد باید مالیات بدهد معنی ندارد که بگوییم آستان قدس معاف از مالیات‌است»
این‌ها بخش‌هایی از سخنرانی علی مطهری، نماینده تهران در کنگره حزب همبستگی است که پنجشنبه گذشته برگزار شد.

به گزارش خبرآنلاین، مطهری در ابتدای سخنان خود در کنگره حزب همبستگی در مورد وجود احزاب گفت: «احزاب هم مزایا و هم معایبی دارد و البته مزایای آن‌ها به معایب می‌چربد و بستگی به این دارد که ما با معایب حزب مبارزه کرده و آنها را رفع کنیم. هر حزبی یک اتاق فکر برای کشور است. حزب می‌تواند کادر موردنیاز حکومت را ایجادکند و از ورود افراد فرصت‌طلب به‌صحنه قدرت جلوگیری کند و نقش آگاهی‌بخشی به مردم و تسهیل کار مردم در زمان انتخابات را داشته باشد.»

او در بخش دیگری از اظهارات خود گفت: «مرحوم هاشمی جایی‌که احساس می‌کرد جامعه را نحرافی را می‌رود ایستاد و

🗞️ **خبرگان رهبری**

توضیح مجلس خبرگان درباره جلسه رای گیری تعیین رهبر

در پی انتشار گسترده بخش‌هایی از فیلم جلسه تعیین رهبر در ۱۴ خرداد ۱۳۶۸، پایگاه تلگرامی مجلس خبرگان توضیحی در این‌باره منتشر کرد که در ذیل به نقل از ایرنا، می‌آید.

🗞️ **قانون اساسی در مورد انتخاب رهبر چه می‌گفت؟**

طبق اصل صد و هفتم قانون‌اساسی کشور که در سال ۵۸ با رای مردم اجرایی‌شد، در این شرایط باید خبرگان ملت، فردی واجد صلاحیت مرجعیت را، که دارای بینش سیاسی و توان‌مندی در ادراک کشور باشد رهبری برمی‌گزینند و در صورتی که فردی را شایسته این مقام نمی‌یافتند، در قانون این امکان وجودداشت که خبرگان گروهی از مراجع واجدصلاحیت (۳ تا ۵ نفر) را به‌عنوان شورای رهبری، انتخاب کنند؛ تا با هم اداره کشور را به‌عهده‌گیرند. لازم است، گفته‌شود که دانستن تفاوت اجتهاد و مرجعیت برای فهم تمام این مطلب، ضروری‌است. مجتهد کسی است که توانایی استنباط و فهم احکام دین از منابع فقهی ای دارد و می‌تواند حکم دین را در موارد مختلف تشخیص دهد؛ اما مرجع‌تقلید کسی‌است که نظریات فقهی خود را در کتابی که معمولاً توضیح‌المسائل نامیده می‌شود، منتشر کرده‌اشد و در یک‌کلام علاوهبر اجتهاد، مقلدی داشته باشد که از او تقلید می‌کنند و وجهات شرعی خود را، در اختیار او قرار می‌دهند.

🗞️ **یابد یک مرجع تقلید واجدصلاحیت رهبری به‌عنوان رهبر بعدی انقلاب باارای نمایندگان مجلس خبرگان، انتخاب می‌شد**

چرا شورای رهبری انتخاب نشد؟
مجلس خبرگان‌رهبری در اولین تصمیم‌گیری خود، باید بین دو گزینه رهبری در یک‌فرد دارای صلاحیت و با شورای رهبری، انتخاب می‌کرد. آیت‌الله‌خامنه‌ای در این رای‌گیری، از موافقان رهبری شورایی بودند. ولی اکثریت اعضای خبرگان باطاعتی نسبت به رهبری‌شورایی مخالف کردند؛ س‌بباً تعداد مخالفان رهبری شورایی، شمرده شد و هر س‌بب‌ا اکثریت خبرگان مخالف رهبری شورایی بودند. قانونا و شرعا تنها راه ممکن، انتخاب یک‌فرد به‌عنوان رهبر، بود.

🗞️ **اکثریت اعضای خبرگان با طاعتی با رهبری شورایی مخالفت کردند**

چرا رهبر از میان مراجع تقلید این زمان، انتخاب نشد؟
باین که لیست‌های مختلفی از حالت‌های مختلف رهبری شورا نوشته شده بود ولی فقط دو رای گزینه در خبرگان کرد.
نیابورد، تنها راه رای‌گیری برای رهبری افرادی بود که گمان می‌رفت صلاحیت این منصب را داشته باشند. قانونا انتخاب رهبر به دو سوم آرای نمایندگان خبرگان نیاز دارد. گزینه‌های

دارد. همچنین با وجود روند کند سرمایه‌گذاری خارجی در ایران، اروپا برجام را ضامن مناسبات اقتصادی بهتر با ایران می‌بیند، چرا که از آغاز برجام، اروپا سرمایه‌گذاری قابل توجهی در بخش انرژی ایران کرده است.»

🗞️ **بزم عربستان و اسرائیل**

اما علاوه بر اینکه خروج آمریکا از برجام، تاثیرات عمیقی بر رابطه آمریکا و اروپا خواهد داشت، چنین رخدادی به تغییر معادلات منطقه‌ای هم خواهدانجامید بسیاری بر این نظردند که عربستان سعودی و اسرائیل بی‌صبرانه منتظر این خبر هستند. با وجود یکه‌تازی محمدن سلمان، ولیعهد جوان و ماجراجوی عربستان و با با وجود نتایج‌های تندرو در اسرائیل، خروج آمریکا از برجام می‌تواند در نهایت به نزدیکی این دو کشور و مدیدن آن‌ها بر آتش تضاد با ایران منجر شود. این نکته وقتی بر اهمیت خواهد بود که بدانیم در صورت خروج آمریکا از برجام، به گفته محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان، ایران نیز از این توافق خراج خواهد شد و بنابراین ایران دیگر محدودیتی در تولید مواد غنی شده هسته‌ای نخواهد داشت و همین آغازی خواهد شد بر ادعاهای مخاصمه‌آمیز بر دامن‌های که قبل از برجام با آن مواجه بودیم.

🗞️ **چه سناریویی محتمل است؟**

اما همچنان سؤال اصلی باقی مانده است. ترامپ در برجام می‌ماند یا از آن خارج می‌شود؟ دستگاہ سیاست خارجی آمریکا چه می‌تواند انجام دهد تا کمترین هزینه را برای آمریکا داشته باشد؟ روح‌الله نجعی، روزنامه‌نگار در مقاله «برجام در هزار توی سیستم سیاسی آمریکا» که در نشریه دیپلمات چاپ شده است، پس از بیان سناریوهای محتمل، اینگونه می‌نویسد: «حذف قانون مربوط به تأیید ۹۰روزه برجام توسط ترامپ، این گزینه‌ای است که بسیاری تحلیل‌گران آن را به عنوان تنها راه منطقی و امن برای خروج از ایسن وضعیت می‌بینند. آن‌ها تم معتقدند یک مشکل مهم ترامپ با برجام این است که بعد از مدت‌ها حمله به برجام، حالا مجبور شده لاقول دوبار رسماً اعلام کند ایران به برجام پایبند بوده و برجام با منافع ملی آمریکا منطبق است. کنگره با اصلاح این قانون، اجبار رئیس‌جمهور به اعلام موضوع درباره برجام را از سرت‌راه ترامپ برمی‌دارد، ترابم نه‌می‌برای ناتوانی در عمل به وعده خود پیدا می‌کند و دستگاہ سیاست خارجی آمریکا هم به دنبال راه‌هایی دیگری برای حل مشکلاتش با ایران می‌رود. به نظر می‌رسد کنگره در نهایت به همین گزینه عمل کند.»